

Salmonelloos Eestis, 2022.a 9 kuud

2022. aasta 9 kuu jooksul registreeriti kokku 93 salmonelloosi haigusjuhtu (haigestumus 100 000 el. kohta on 7,0). Kõik haigusjuhud on laboratoorselt kinnitatud, neist 9 nukleiinhappe määramisega. Võrdlusena registreeriti 2021. aasta kuue kuu jooksul 85 haigusjuhtu (haigestumus 100 000 el. kohta oli 6,4). Võrreldes 2021. aasta sama perioodiga haigestumine on suurenenud 9,4% võrra.

Haigusjuhte registreeriti 10 maakonnas ning Tallinnas ja Narvas. Suurem haigestumus 100 000 el. kohta oli Pärnumaal (15,2), Järvamaal (13,0) ja Harjumaal (12,0).

Peamiseks salmonelloosi tekitajaks oli *S. Enteritidis* (44,1%), monofaasne *S. Typhimurium* (15,0%) ja *S. Typhimurium* (7,5%). 14,0% juhtudest jäi *Salmonella* tüpiseerimata.

Tabel 1. Isoleeritud salmonellade serotüübid, 2022. a 9 kuud

Piirkond	<i>S. Agona</i>	<i>S. Bareilly</i>	<i>S. Coeln</i>	<i>S. Derby</i>	<i>S. Enteritidis</i>	<i>S. enterica</i> subsp <i>arizonae</i>	<i>S. Kentucky</i>	<i>S. Mbandaka</i>	<i>S. Minnesota</i>	<i>S. Montevideo</i>	<i>S. Napoli</i>	<i>S. Stanley</i>	<i>S. Thompson</i>	<i>S. Typhimurium</i>	<i>S. Typhimurium</i> monofaasne	<i>S. C-grupp</i>	<i>S. spp</i>	Kokku	100 000 el. kohta
Tallinn		1			22	1								3	7	1	3	38	8,8
Harjumaa	1				11						4			1	1		1	19	12,0
Hiiumaa					1													1	10,7
Ida-Virumaa	1													1	1			3	3,9
Narva					1							1						2	3,3
Jõgevamaa														1				1	3,4
Järvamaa				1	2			1										4	13,0
Läänemaa																		0	0,0
Lääne-Virumaa								1					1					2	3,3
Põlvamaa									1									1	4,0
Pärnumaa					3					1				1	2		6	13	15,2
Raplamaa																		0	0,0
Saaremaa																		0	0,0
Tartumaa					1		1	1							3		2	8	5,3
Valgamaa																		0	0,0
Viljandimaa			1															1	2,1
Võrumaa																		0	0,0
Kokku	2	1	1	1	41	1	1	2	2	1	4	1	1	7	14	1	12	93	7,0
%	2,2	1,0	1,0	1,0	44,1	1,0	1,0	2,2	2,2	1,0	4,3	1,0	1,0	7,5	15,0	1,0	12,9		

Tabel 2. Harvaesinevad serotüübid

Serotüüp	Haigete arv	Seos reisimisega	Seos toiduga	Serotüübi esinemine Eestis
S. Bareilly	1	Ei ole	Ei selgunud	1960-1969 - 8 juhtu, 2014 - 1, 2020 - 1 ja 2021 - 1 juht
S. Coeln	1	Ei ole	Ei selgunud	1980-1989 - 1, 2012 - 1, 2013 - 1, 2017 - 2, 2018 - 2 juhtu
S. Mbandaka	2	Ühel juhul Rootsi; ühel juhul ei ole	Ei selgunud	1980 - 1, 2005-2010 - 3, 2013-2016 - 4, 2017 - 3 juhtu
S. Minnesota	2	Ei ole	Ei selgunud	1970-79 - 7 juhtu
S. Montevideo	1	Ei ole		1960-1999 - 4 juhtu, 2004 - 1, 2005 - 1, 2011 - 1 juht
S. Napoli	4	Ei ole	Ei selgunud	2017 - 2, 2019 - 1 juht

Tabel 3. Salmonelloos. Haigete jagunemine soo ja vanuse järgi, 2022. a 9 kuud

Sugu	Vanusrühmad											Kokku	%
	0	1-4	5-9	10-14	15-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-t-ta			
M	2	11	6	6	3	3	3	3	6	8		51	54,8
N	2	12	4	2	2	2	3	4	4	7		42	45,2
Kokku	4	23	10	8	5	5	6	7	10	15	0	93	
%	4,3	24,7	10,8	8,6	5,4	5,4	6,5	7,5	10,8	16,1	0,0		

54,8% haigestunutest olid mehed ja 45,2% naised. Kogu haigestunutest 39,8% olid lapsed vanuses 0-9 aastat ning 26,9% isikud vanuses üle 50 a.

Kokku hospitaliseeriti 56 patsienti (60,2% haigete üldarvust).

Esines neli rühmaviisilist haigestumist kahe juhuga (kaks S. Enteritidis, üks monofaasne S. Typhimurium ja üks S. Minnesota). Registreeritud neli harvaesineva S. Napoli poolt põhjustatud haigusjuhtu, mille osas epidemioloogiline uuring jätkub.

12 juhul (12,9% üldarvust) toimus oletatavalt nakatumine väljaspool Eestit (Araabia Ühendemiraatides üks, Dominikaani Vabariigis üks, Hispaanias üks, Mauritiusel üks, Poolas üks, Rootsis kaks, Türgis viis).

Seost toiduga võib oletada 16 juhul (sh kanaliha viiel juhul, munad või toormune sisaldav toit 8 juhul).

On olemas referentfunktsiooni raames uuritud 109 kultuuri tundlikkuse määramise tulemused. Edastatud andmetes oli 17 multiresistentset (kolme ja rohkem preparaadi suhtes) tekitajat: kolm S. Typhimurium (kaks kolme ja üks kuue preparaadi suhtes), 12 monof. S. Typhimurium (10 kolme ja kaks viie preparaadi suhtes), üks S. Kentucky (7 preparaadi suhtes) ning üks S. C-grupp (kolme preparaadi suhtes).

17,4% kultuuridest on resistentsed tetratsükliini suhtes, 16,5% ampitsilliini ja sulfoonamiidide suhtes, 15,6% nalidiksiinhape/tsiprofloksatsiini suhtes ning 12,8% kolistiini suhtes. 61,4% kultuuridest on tundlikud kõikide preparaatide suhtes.

Tabel 4. Salmonellade antimikroobne tundlikkus, 2022. a 9 kuud

Antimikroobne preparaat	Tundlik	Resistentne	Kokku uuriti
Ampitsilliin	91	18	109
Gentamütsiin	108	1	109
Klooramfenikool	106	3	109
Kolistiin	95	14	109
Meropeneem	109		109
Nalidiksiinhape	92	17	109
Sulfoonamiidid	91	18	109
Tetratsükliin	90	19	109
Tigetsükliin	108	1	109
Trimetoprim	108	1	109
Tsefotaksiim	108	1	109
Tseftasidiim	108	1	109
Tsiprofloksatsiin	92	17	109